

[Kjær Rasmussen.]

nomisk og socialt bedst stillede del af befolkningen. 87 pct. af de studerende ved de højere læreanstalter rekrutteres således fra over- og middelklasse, og heraf kommer over 50 pct. fra befolkningslag, der skønsmæssigt udgør 10 pct. af befolkningen“. (Citeret fra Leif Christensen og Aage Bøttger Sørensen: De studerendes geografiske og sociale oprindelse).

Man nægter næsten at tro på rigtigheden af, at de resultater, som socialforskningsinstituttet og Handelshøjskolen har fremskaffet, løbende er stillet til rådighed for „Udvalget vedrørende økonomisk støtte til unge under uddannelse“, det såkaldte von Eyben-udvalg.

For hvordan har dets flertal på den baggrund kunnet fremkomme med så utilfredsstillende forslag? Specielt da det i flertallets egen formulering hedder: „En virkelig demokratisering af studietilgangen opnås naturligvis sikrest ved udelukkende at yde støtte til studierne gennemførelse i form af stipendier. Enhver låneordning indebærer risiko for, at studieegnede afstår fra at påbegynde studierne af frygt for vanskelighederne ved tilbagebetaling, en frygt, der kan være berettiget, allerede fordi erfaringsmæssigt et stort antal studerende, selv blandt de studieegnede, af forskellige grunde, som de ikke selv er herre over, ikke gennemfører studierne.“

Da det er en virkelig demokratisering af studietilgangen, udvalget er sat til at angive forslag til opnåelse af, må man spørge, hvorfor dets flertal så alligevel efter den just citerede iagttagelse foreslår kombinationer, der for visse grupper vedkommende vil medføre forskydning af støtten fra stipendier til lån. Og hvad værre er, disse grupper er netop de økonomiske dårligst stillede. Studenterbladet har beregnet, at hvor en studerende med lav foreldreindkomst efter de hidtidige regler ville opnå en legatstøtte på 3.500 kr., vil han nu efter udvalgets forslag kun få 2.600 kr. Med fuld ret hedder det i den mindretalsudtalelse, som de uddannelsessøgendes repræsentanter i udvalget er fremkommet med: „Gældsbyrder af størrelsesorden 60.000-90.000 kr. for de unge i længerevarende uddannelser, som vil være resultatet af flertallets forslag, vil virke

skræmmende for unge fra mindre velstillede hjem. Derved opretholder man den indstilling, at det er økonomisk uoverskueligt at planlægge en længerevarende uddannelse, hvorved den sociale skævhed mellem rekrutteringen til kortvarige uddannelser opretholdes eller forværres. At indføre sådanne gældsbyrder vil på ingen måde reducere omfanget af studiehæmmende erhvervsarbejde, tværtimod må der forventes en fortsat stigning i dette erhvervsarbejde.“

Mindretallet skriver lige ud, at den beslutning om ikke at tage politiske hensyn ved fremsættelsen af forslaget, som alle ved begyndelsen af udvalgsarbejdet erklærede sig enige i, „på det groveste (er) tilsidesat“ af udvalgets flertal. Det lægger flertallet sådan set heller ikke skjul på. Det hedder f. eks., „at udvalget anser det for rigtigt, at man senere — når samfundet er blevet mere velstillet — udbygger det fremtidige støtte-system, så at støtten i højere grad end forudsat i udvalgets forslag kommer til at bestå af stipendier og i mindre grad af lån“.

Hvem har bedt udvalgets flertal om at sætte sig ud over kommissorium og fælles aftaler fra udvalgsarbejdets begyndelse?

VS er ikke et øjeblik i tvivl om, at opfyldelsen af den målsætning om uddannelsens demokratisering, som næsten alle partier foregiver at tilslutte sig, for uddannelsesstøttens vedkommende kræver en ændring, der er så radikal som den her af mit parti foreslåede.

En nødvendig forudsætning for demokratiseringen er, at man fjerner de uddannelsessøgendes økonomiske problemer og risici, men tilbage står de miljømæssige eller kulturelle vanskeligheder som en væsentlig hindring. Disse gør sig særlig stærkt gældende i alderen fra 14 til 20 år. Som også von Eyben-udvalget har påpeget, er det i den periode, de fleste træffer det uddannelsesvalg, som bliver afgørende for resten af livet. Derfor må man gøre en kraftig indsats her. Foreløbig er det økonomiske område det eneste, hvor man kan sætte ind. Det er baggrunden for, at vi foreslår samme uddannelsesstøtte til alle over 15 år. De helt unge må ikke af økonomiske vanskeligheder fristes til at tage en kortvarig uddannelse eller slet ingen. Ved økonomisk at gøre de unge i stand til at klare sig selv